

Κριτική για την παράσταση «Μόλλυ Σουήνυ» σε παραγωγή του ΚΘΒΕ

 stellasview.gr/27104

Ευθύμιος Ιωαννίδης

17 Δεκεμβρίου
2019

Ήμασταν εκεί για εσάς, το **stellasview.gr** και ο Ευθύμιος Ιωαννίδης, βρέθηκε στο Θέατρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και παρακολούθησε την παράσταση «Μόλλυ Σουήνυ» του Μπράιαν Φρίελ σε παραγωγή του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος και σε σκηνοθεσία της Γλυκερίας **Καλαϊτζή**.

Ο Μπράιαν Φρίελ (1929-2015) γεννήθηκε στο Killyclogher της Βόρειας Ιρλανδίας και σπούδασε στο Μαγνοοθ και στο Μπέλφαστ. Ανήκει στους κορυφαίους και διεθνείς σύγχρονους Ιρλανδούς δραματουργούς με έργα που γνώρισαν επιτυχία στην πατρίδα του και στο εξωτερικό. Κυριότερα από αυτά: «Αμφίβολος παράδεισος» (1959), «Φιλαδέλφεια, σου έρχομαι!» (1964), «Οι εραστές» (1967), «Πολίτες δεύτερης κατηγορίας» (1973), «Ο θαυματοποιός» (1979), «Μόλλυ Σουήνυ» (1985), «Χορεύοντας στη Λούνασα» (1990) και άλλα. Τιμήθηκε με τρία θεατρικά βραβεία Τόνι το 1992 για το έργο του «Χορεύοντας στη Λούνασα», έργο το οποίο μεταφέρθηκε στον κινηματογράφο το 1998.

Το θέμα

Εμπνευσμένο από το δοκίμιο του νευρολόγου Ολιβερ Σακς «Να βλέπεις και να μην βλέπεις» (Oliver Sacks, «To See and Not See»), καθώς και από ένα αληθινό περιστατικό, είναι το έργο «Μόλλυ Σουήνυ» του Μπράιαν Φρίελ. Το έργο αποτελείται πιο αναλυτικά από τρεις μόνο χαρακτήρες, τη Μόλλυ Σουήνυ, τον σύζυγό της Φρανκ Σουήνυ και τον χειρουργό οφθαλμίατρο κύριο Ράις.

Η Μόλλυ, μια ανεξάρτητη, γυναίκα, μοιάζει να ζει ευτυχισμένη μέσα στο σκοτάδι της το οποίο την έχει τυλίξει από τη γέννησή της σχεδόν – με φίλους, δουλειά κι έναν πλούσιο συναισθηματικό κόσμο. Ο Φρανκ, είναι ένας αυτοδίδακτος, δίχως σαφή επαγγελματικό προσανατολισμό, ευεπίφορος άντρας, χωρίς ιδιαίτερη αυτοπεποίθηση, ενώ είναι πεπεισμένος ότι η Μόλλυ θα ολοκληρωθεί μόνον όταν πάψει να είναι τυφλή.

Αφιερώνει ως εκ τούτου πολύ χρόνο στις βιβλιοθήκες, ερευνά και μελετά οποιοδήποτε επιστημονικό άρθρο ή μελέτη σχετική με την κατάσταση της συζύγου του. Συγκεντρώνει μάλιστα το υλικό του σε έναν φάκελο και τον εγχειρίζεται στον γιατρό Ράις προκειμένου να τον πείσει να επιτελέσει την εγχείρηση η οποία θα έδινε στη Μόλλυ τη δυνατότητα να ξαναγεννηθεί. Όσο για τον κύριο Ράις, είναι ένας πάλαι ποτέ διακεκριμένος επιστήμονας, ο οποίος έχει παραιτηθεί τόσο στην προσωπική όσο και επαγγελματική του ζωή, και εργάζεται στο τοπικό νοσοκομείο.

Η εμπνευσμένη σκηνοθέτις Γλυκερία Καλαϊτζή παράγει ένα θεατρικό αποτέλεσμα συμπαγές, με ατμοσφαιρική δομή και αναμφίλεκτη καλλιτεχνική αξία

Η περίπτωση της Μόλλυ Σουήνυ τού εμφανίζεται εντούτοις σαν μάννα εξ ουρανού, προσφέροντάς του έτσι την ευκαιρία να επανεκκινήσει την καριέρα του. Ο χειρουργός λοιπόν ελπίζει να ξαναβρεί τη χαμένη ιατρική του φήμη μέσα από την (επιτυχή) επέμβαση της Μόλλυ. Η παιδιόθεν λοιπόν τυφλή Μόλλυ βρίσκεται αντιμέτωπη με τις αποφάσεις και τα κίνητρα των δύο ανδρών. Αυτοί οι δύο άνδρες πέπρωται τελικά να την οδηγήσουν με χειρουργική ακρίβεια στον κόσμο της όρασης. Γίνεται φανερό λοιπόν πως και οι δύο άνδρες για τους δικούς τους λόγους ο καθένας επιθυμούν να εξορίσουν τη Μόλλυ από τη χώρα της τυφλότητας και να της προσφέρουν στέγη στη χώρα της όρασης.

Το θαύμα επομένως που ουδέποτε ζήτησε ρητώς η Μόλλυ ή επιδίωξε διακαώς έρχεται πράγματι, αλλά η διάρκειά του δεν είναι ούτε η επιθυμητή, αλλά ούτε και η αναμενόμενη. Ο νέος κόσμος, ο κόσμος της περιορισμένης όρασης ήταν μεν ένας κόσμος γεμάτος θαύματα, εκπλήξεις κι απολαύσεις, γεμάτος από χρώματα και εικόνες άγνωστες σε εκείνη· αντιμάχεται εντούτοις σθεναρά με τον δικό της ασφαλή και γνώριμο κόσμο, καθώς καλείται να αναλάβει μια νέα, άγνωστη ταυτότητα και νέες συνήθειες, εξ ολοκλήρου διαφορετικές από αυτές που είχε συνηθίσει από την παιδική της ηλικία. Είναι άλλωστε ένας κόσμος που την αναστατώνει και την ταράζει.

«Η όποια ελπίδα μου», λέει κάποια στιγμή πριν από την εγχείρηση, «ήταν να μην απογοητευτεί ούτε ο Φρανκ ούτε ο κύριος Ράις, γιατί όλο αυτό παραείχε γίνει σημαντικό γι' αυτούς». Η ίδια η Μόλλυ επομένως ζει υπό τη σκιά των ανδρών, δεν έχει λόγο για την εγχείρησή της, αλλά και δεν αναρωτιέται για τα κίνητρά τους, ούτε και για τους ενδεχόμενους κινδύνους που εγκυμονεί το ταξίδι της στον κόσμο της όρασης, μετάβαση που ουδέποτε επιδίωξε σθεναρά και με ζέση. Ανίκανη λοιπόν να αναμετρηθεί με τις νέες της υποχρεώσεις, με το στοίχημα που κλήθηκε καταρχήν ακούσια να κερδίσει και τις προσδοκίες που έπρεπε να εκπληρώσει, δηλαδή να συνθέσει μια καινούργια ζωή μέσω της όρασης, επιστρέφει βαθύτατα απογοητευμένη στο γνώριμο και έμπλεο σκιών πέλαγός της, στη μήτρα του σκοταδιού, που σηματοδοτεί εξίσου τη γέννηση και τον θάνατο και αναμφίλεκτα την επιθυμία επιστροφής στην ολότητα της μητέρας.

Χωρίς περιττές κινήσεις ειδικότερα, η παράσταση ακολουθεί τον χαρακτήρα κάθε ήρωα ιδωμένο μέσα από το ιδιαίτερο πρίσμα της Μόλλυ.

Με όχημα μάλιστα τους τρεις παράλληλους μονολόγους, ο συγγραφέας δίνει στους ήρωες τη δυνατότητα να παρουσιάσουν τη δική τους οπτική για τα γεγονότα και παράλληλα τους επιτρέπει να βουτήξουν βαθιά μέσα στην ψυχή τους για απαντήσεις. Να μιλήσουν με ειλικρίνεια, ωμά μερικές φορές, αλλά και με δόσεις χιούμορ, σαν να διαβάζουν δυνατά σελίδες από τα προσωπικά τους ημερολόγια. Κι έτσι βήμα βήμα να οδηγήσουν την ιστορία στη λύση, στο τέλος της. Γιατί όπως αποδεικνύεται, η Μόλλυ Σουήνυ δεν ήξερε να ζει έξω από την τυφλότητά της και όταν χρειάστηκε να (ξανα)γνωρίσει τον κόσμο δεν μπόρεσε να αντεπεξέλθει και βυθίστηκε στα σκοτάδια της ψυχής της. Η ιστορία της είναι δραματική, αλλά η εξέλιξή της αποκαλύπτεται σταδιακά.

Το έργο

Ο καμβάς του έργου είναι απλός και έτσι απλά τον διαχειρίστηκε η καταξιωμένη **σκηνοθέτις και ακαδημαϊκός Γλυκερία Καλαϊτζή**, βρίσκοντας σ' αυτή την απλότητα ουσιαστικά το κλειδί της παράστασης. Στην παράσταση, πιο συγκεκριμένα, η εμπνευσμένη σκηνοθέτις Γλυκερία Καλαϊτζή σεβόμενη απόλυτα την εμβέλεια του κειμένου το οποίο μετέφρασε, παράγει ένα θεατρικό αποτέλεσμα συμπαγές, με ατμοσφαιρική δομή και αναμφίλεκτη καλλιτεχνική αξία, ενώ συνεπικουρούμενη από τα εμπνευσμένα **σκηνικά-κοστούμια της Μαρίας Καραδελόγου**, τους ικανούς **φωτισμούς της Δήμητρας**

Αλουτζανίδου και την υποβλητική **μουσική του Κωστή Βοζίκη**, που προσδίδουν μία ιδιαίτερη υφή στη δραματική πράξη, κατευθύνει επάξια τον θίασο στα συσκοτισμένα μονοπάτια του σύμπαντος της κεντρικής ηρωίδας, η οποία αναπαριστά επί σκηνής δίκη καλειδοσκόπιου τα αίτια που την οδήγησαν στην κατάσταση που βρίσκεται. Η σκηνή έτσι που στέκει σχεδόν άδεια, φιλοξενώντας ένα αγροτικό τοπίο με βράχους, με ένα ορθογώνιο παραλληλόγραμμο παρτέρι με νερό, το οποίο περιβάλλεται από άγρια λουλούδια να δεσπόζει στη μέση· λειτουργεί σαν αποτελεσματικό φράγμα το οποίο προστατεύει την ηρωίδα από τους δύο άντρες που στιγμάτισαν περισσότερο από όλους τη ζωή της και την εξόρισαν στον συσκοτισμένο τόπο, όπου κατοικεί.

Μια παράσταση που καταπιάνεται με τα ζητήματα της συλλογικής και ατομικής ευθύνης

Ερμηνείες

Στους ηθοποιούς, ωστόσο, ανήκει αναντίλεκτα η επιτυχής εφαρμογή της σκηνοθετικής σύλληψης. Πιο συγκεκριμένα, η **Ιωάννα Δεμερτζίδου**, με εφόδιο τον πλήρη έλεγχο των ασκημένων εκφραστικών της μέσων, πάλλεται κυριολεκτικά από ερμηνευτική δεινότητα και γίνεται **η Μόλλυ** – της χαράς, της αγωνίας, της απελπισίας, της τρέλας, της κατανόησης απλά, αληθινά, καταλυτικά προσφέροντάς μας μια σαρωτική ερμηνεία.

Στο ίδιο μήκος κύματος, **Ο Βασίλης Χατζηδημητράκης**, μας χάρισε μια ακριβέστατη ερμηνεία με αρκετές ευστοχίες, καταφέρνοντας να δώσει **στον Φρανκ** όλη την έκταση αυτού του ανήσυχου ανθρώπου που κατέστρεψε και καταστράφηκε από αγάπη, προσήλωση και αφοσίωση.

Τέλος, **ο Γιώργος Κολοβός υποδύεται τον γιατρό Ράις** με μια σαγηνευτική φυσικότητα. Άμεσος, αγέρωχος και πειστικός στον κομβικό ρόλο του χειρουργού συμπλήρωσε επάξια το παζλ της σκηνοθετικής αρχής που είχε ως άξονα το μυαλό της Μόλλυ.

Συμπερασματικά, στη σκηνή του φουαγιέ του θεάτρου της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών είδα μια μεστή σε εικόνες, νοήματα, πάθη και ηθικά ζητήματα παράσταση. Μια παράσταση που καταπιάνεται με τα ζητήματα της συλλογικής και ατομικής ευθύνης. Είναι το δίχως άλλο ευφυής η οπτική της Γλυκερίας Καλαϊτζή η οποία παρουσιάζει «αναδρομικά» δίκη αναπαράστασης το σπουδαίο αυτό έργο. Χωρίς περιττές κινήσεις ειδικότερα, η παράσταση ακολουθεί τον χαρακτήρα κάθε ήρωα ιδωμένο μέσα από το ιδιαίτερο πρίσμα της Μόλλυ. Βρισκόμαστε έτσι ουσιαστικά στο σύμπαν της πρωταγωνίστριας, η οποία αφουγγράζεται σκηνοθετώντας τις καταθέσεις ψυχής των δύο αντρών που σφράγισαν περισσότερο από τον καθένα τη ζωή της, καταθέτοντας με τη σειρά της, προφυλαγμένη πάντα μέσα στο «αμνιακό της υγρό», τη δική της αλήθεια.

Τα απομεινάρια βέβαια της καθόλα ζωντανής αυτής ύπαρξης δονούνται ακόμα από, μικρότερης έντασης, ζωτικά και ενεργητικά ερεθίσματα. Άλλωστε, όπως λέει και η ίδια προς το τέλος του έργου:

«Νομίζω ότι τώρα δε βλέπω καθόλου, αλλά δεν είμαι απόλυτα σίγουρη γι' αυτό. Πάντως, ο κόσμος μου είναι αυτός που ζω τώρα. Εδώ νιώθω άνετα. Έχω την αίσθηση του...απόλυτα οικείου. Δε με νοιάζει που όσα νομίζω πως βλέπω μπορεί να είναι φανταστικά ή όσα σκέφτομαι μπορεί να είναι αληθινά, πώς το έλεγε ο Φρανκ; Η εξωτερική πραγματικότητα. Το αληθινό, το φανταστικό, το γεγονός, η μυθοπλασία, η φαντασίωση, η πραγματικότητα όλα υπάρχουν. Σε μια θαυμάσια αρμονία. Και γιατί ν' αμφισβητήσω έστω κι ένα από όλα αυτά;

Κριτική: Ευθύμιος Ιωαννίδης

| Περισσότερες πληροφορίες για την παράσταση «Μόλλο Σουήνο» μπορείτε να βρείτε [εδώ](#)

Η Υπόκλιση & το Χειροκρότημα [εδώ](#)

Watch Video At: <https://youtu.be/LQekw7MXtlk>